

18.10.2023

EOAK/7452/2022

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Esittelijäneuvos Juha Haapamäki

LIPUN POLTTAMISEN KIELTÄMINEN

1 KANTELU

Kantelija pyysi tutkimaan poliisin menettelyä. Hän kertoi tarkoituksenaan olleen polttaa Venäjän lippuja sen suurlähetystön edessä ja hän ilmoitti tästä mielenosoituksestaan etukäteen hätäkeskukseen. Kantelijan mukaan hän poltti tulostamiaan paperilippuja suurlähetystön edessä ja otti tapahtumista kuvia. Poliisipartion tultua paikalle kantelijalle ilmoitettiin, että ”poliisiylijohtajan käskyllä kaikki lippuihin liittyvä toiminta olisi kiellettyä”. Kantelijan mukaan tämä käsky oli laiton ja sorti hänen perusoikeuksiaan. Poliisi antoi poistumiskäskyn, jota kantelija noudatti. Kantelija pyysi tutkimaan, onko asiassa toimittu lain mukaan.

2 SELVITYS

Kantelun johdosta antoivat selvityksensä Helsingin poliisilaitoksen komisario sekä vanhemmat konstaapelit A ja B. Lausuntonsa antoivat Helsingin poliisilaitos ja Poliisihallitus.

Selvitykset ja lausunnot liitetään oheen tiedoksi kantelijalle.

3 RATKAISU

3.1 Tapahtumatietoja

Saadun selvityksen mukaan kantelija oli 10.12.2022 kello 18.18 ilmoittanut hätäkeskukseen aikovansa yhdessä kahden muun henkilön kanssa polttaa Venäjän federaation lipun Tehtaankadulla, vastakkaisella puolella Venäjän suurlähetystöä kello 21.00. Kantelija oli soittanut hätäkeskukseen uudestaan kello 19.48 ja kertonut, että hän aloittaa suunnitellun toimintansa heti. Tällöin poliisin päivystävänä yleisjohtajana toiminut komisario oli antanut poliisin toimintaa koskevat linjaukset, jotka on kirjattu tehtävärekisteriin seuraavasti:

- Mahdolliseen lipun polttamiseen puututaan.
- Poliisin arvion mukaan Venäjän lipun polttaminen julkisesti ja näytävästi Venäjän lähetystön edessä voi täyttää rikoksen tunnusmerkistön kiihottamista kansanryhmää vastaan RL 11:10.

- Poliisi katsoo, että Venäjän lipun polttaminen julkisesti näyttävällä tavalla Venäjän suurlähetystön edessä on omiaan panettelemaan ja solvaamaan Venäjän koko väestöä sekä Helsingissä asuvaa Suomen venäläisvähemmistöä, jolla ei ole osaa sodassa.
- Tämän vuoksi poliisi ei tule sallimaan lipun julkista polttamista suurlähetystön edessä. Poliisi puuttuu toimintaan estämällä lipun polttamisen lähetystön edessä poliisilain perusteella ensisijaisesti neuvoin, kehotuksin ja käskyin.
- Viime kädessä rikoksilta ja häiriöiltä suojaamiseksi paikalta poistamalla, tai jos se ei riitä, ottamalla henkilö kiinni.
- Poliisi ei voi estää [kantelijaa] polttamasta lippua muualla syrjäisellä paikalla, sillä ulkomaan lipun polttaminen ei sinällään ole lailla kiellettyä.

Tapahtumapaikalle mennyt poliisipartio (A-B) oli tavannut kantelijan, jolloin oli selvinnyt, että kantelija oli liikkeellä yksin ja että hän oli jo polttanut mukanaan olleen A4-kokoiselle paperiarkille tulostamansa Venäjän lipun. Poliisipartio oli kertomansa mukaan käynyt kantelijan kanssa keskustelua eri maiden lippujen polttamisesta ja avotulesta ja hänelle oli kerrottu, että ei ole soveliasta ja sallittua poltella esineitä roskaten Helsingin keskustassa. Poliisipartio oli antanut kantelijalle poistumiskäskyn häiriökäyttäytymisen vuoksi. Kantelija oli todennut saaneensa osoitettua mielipiteensä eikä hänellä ollut enää syytä palata takaisin.

Selvityksistä ei käy ilmi, että paperiarkkien polttamisesta olisi aiheutunut mitään konkreettista vaaraa tai haittaa kenellekään.

3.2 Oikeusohjeita

Perustuslain 12 §:n mukaan jokaisella on sananvapaus. Sananvapautteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä.

Perustuslain 13 §:n mukaan jokaisella on oikeus lupaa hankkimatta järjestää kokouksia ja mielenosoituksia sekä osallistua niihin.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen

Lisäksi kokoontumislain 4 §:n mukaan julkisen vallan on edistettävä kokoontumisvapauden käyttämistä turvaamalla oikeus kokoontua ilman ulkopuolista häiriötä ja luomalla edellytyksiä yleisten kokousten järjestämiselle. Poliisin tehtäväksi on kokoontumislain 19 §:ssä säädetty kokoontumisvapauden käyttämisen turvaaminen.

Poliisin tulee myös valvoa, että järjestäjä ja puheenjohtaja täyttävät tämän lain mukaiset velvollisuutensa, sekä ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi yleisessä kokouksessa ja yleisötilaisuudessa.

Kokoontumislain 1 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan yleisellä kokouksella tarkoitetaan tuossa laissa mielenosoitusta tai muuta kokoontumisvapauden käyttämiseksi järjestettyä tilaisuutta, johon muutkin kuin nimenomaisesti kutsutut voivat osallistua tai jota he voivat seurata. Yleisenä kokouksena ei kuitenkaan pidetä sellaista mielenosoitusta, joka on tarkoitettu ainoastaan yksittäisten henkilöiden mielipiteen ilmaisemista varten.

Kokoontumislain 7 §:n 2 momentin mukaan ilmoitus voidaan tehdä myös sellaisesta ulkona yleisellä paikalla järjestettävästä mielenosoituksesta, joka on tarkoitettu ainoastaan yksittäisten henkilöiden mielipiteen ilmaisemista varten. Tällöin mielenosoitukseen sovelletaan tämän lain säännöksiä yleisestä kokouksesta 5 §:ää lukuun ottamatta.

Kokoontumislain 10 §:n 2 momentin mukaan jos yleisen kokouksen järjestäminen ilmoitetussa paikassa vaarantaa ihmisten turvallisuutta, aiheuttaa huomattavaa haittaa ympäristölle tai vahinkoa omaisuudelle, häiritsee kohtuuttomasti sivullisia tai liikennettä taikka valtiovierailuun tai julkisyhteisön järjestämään kansainväliseen kokoukseen kuuluvaa tai suojelun tarpeeltaan niihin rinnastettavaa tilaisuutta, poliisi voi yhteyshenkilön kanssa neuvoteltuaan osoittaa kokouksen siirrettäväksi toiseen, kokouksen tarkoituksen kannalta sopivaan paikkaan.

Kokoontumislain 20 §:n mukaan poliisi voi tarvittaessa antaa yleisen kokouksen tai yleisötilaisuuden järjestämisestä ennakolta tai tilaisuuden aikana ohjeita ja määräyksiä:

- 1) yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi;
- 2) terveyden, omaisuuden tai ympäristön vahingoittumisen estämiseksi taikka ympäristölle aiheutuvan haitan rajoittamiseksi;
- 3) sivullisten oikeuksien turvaamiseksi; sekä
- 4) liikenteen sujuvuuden turvaamiseksi.

Kokoontumislain 21 §:n 1 momentin mukaa yleisen kokouksen puheenjohtajan tai järjestäjän on keskeytettävä kokous tai määrättävä se päättymään, jos kokouksen jatkamisesta aiheutuu välitöntä vaaraa ihmisten turvallisuudelle, omaisuudelle tai ympäristölle. Säännöksen 2 momentin mukaan päällystään kuuluvalla poliisilla on oikeus keskeyttää yleinen kokous tai määrätä se päättymään, jolleivät muut toimenpiteet eivät ole osoittautuneet riittäviksi, 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa sekä silloin, kun yleistä kokousta järjestettäessä muutoin toimitaan olennaisesti lainvastaisesti.

Poliisilain (872/2011) 1 luvun 2 §:n mukaan poliisin on kunnioitettava perusoikeuksia ja ihmisoikeuksia sekä toimivaltuuksiaan käyttäessään valittava perusteltavissa olevista vaihtoehdoista se, joka parhaiten edistää näiden oikeuksien toteutumista.

Poliisilain 1 luvun 3 §:ssä säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaan poliisin toimenpiteiden on oltava puolustettavia suhteessa tehtävän tärkeyteen, vaarallisuuteen ja kiireellisyyteen, tavoiteltavaan päämäärään, toimenpiteen kohteena olevan henkilön käyttäytymiseen, ikään, terveyteen ja muihin vastaaviin häneen liittyviin seikkoihin sekä muihin tilanteen kokonaisarviointiin vaikuttaviin seikkoihin.

Poliisilain 1 luvun 4 §:n mukaan poliisin toimenpiteillä ei kenenkään oikeuksiin saa puuttua enempää eikä kenellekään saa aiheuttaa suurempaa vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä tehtävän suorittamiseksi. (vähimmän haitan periaate)

Poliisilain 2 luvun 10 §:n 1 momentin mukaan poliisimiehellä on oikeus poistaa paikalta henkilö, jos hänen uhkaustensa tai muun käyttäytymisensä perusteella on perusteltua syytä olettaa tai hänen aikaisemman käyttäytymisensä perusteella on todennäköistä, että hän syyllistyisi henkeen, terveyteen, vapauteen, kotirauhaan tai omaisuuteen kohdistuvaan rikokseen taikka aiheuttaisi huomattavaa häiriötä tai välitöntä vaaraa yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle.

Pelastuslain 6 §:n 2 momentin mukaan avotulta ei saa tehdä toisen maalle ilman maanomistajan lupaa. Kiellon rikkominen on säädetty rangaistavaksi lain 106 §:ssä.

Rikoslain 44 luvun 12 §:n mukaan joka tahallaan tai huolimattomuudesta lain tai lain nojalla annetun säännöksen vastaisesti taikka muuten varomattomalla tavalla käyttää, käsittelee tai säilyttää muun muassa tulta siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai terveydelle taikka että siitä on vaaraa toisen omaisuudelle, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *varomattomasta käsittelystä* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

3.3 Komisarion menettely

Komisarion selvitys

Komisario kertoo, että poliisin toiminnan tavoitteena oli

- 1) saada kontakti kantelijaan ennen kuin hän aloittaa lipun polttamisen ja
- 2) puuttamalla kantelijan toimintaan niin vähän kuin mahdollista turvata hänen oikeutensa osoittaa mieltään, ja sovinnollisuutta edistäen neuvomalla saada hänet siirtämään mielenilmauksensa omatoimisesti sellaiselle paikalle, missä lipun polttamisella ei ole vaaraa rikoslain 11 luvun 10 §:n tunnusmerkistön täyttymisestä tai pelastuslain rikkomisesta.

- 3) Poliisin toiminnan tavoitteena oli komisarion mukaan myös
- 4) estää ennalta yhteiskunnan sisäisten jännitteiden kärjistymistä,
- 5) ylläpitää maassamme asuvien vähemmistöjen turvallisuudentunnetta, ja
- 6) estää ennalta muita maallemme mahdollisesti aiheutuvia negatiivisia kehityskulkuja.

Komisario toteaa, että kokoontumislain 3 §:n mukaan yleinen kokous on järjestettävä rauhanomaisesti sivullisten turvallisuutta ja oikeuksia loukkaamatta. Kokoontumislain 11 §:n mukaan mielenosoituksessa on sallittu käytettävien tavanomaisia kokousvälineitä. Komisarion arvion mukaan avotulta, joksi lipun polttaminen katsotaan, ei voida pitää tavanomaisena ja sallittuna kokousvälineenä. Komisariolla oli se käsitys, että tarkoitus oli polttaa suuri kankainen Venäjän lippu.

Hän kertoo myös katsoneensa, että Venäjän lipun polttaminen näyttävästi ja julkisesti Venäjän federaation suurlähetystön edessä Helsingissä aikana, jolloin ihmisiä on yhä liikkeellä, olisi omiaan panettelemaan ja solvaamaan koko Venäjän väestöä ja Suomessa asuvaa venäläisvähemmistöä. Tämän vuoksi hänelle syntyi käsitys siitä, että menettelemällä oman ilmoituksensa mukaisesti kantelija voisi tilaisuudessa toimia – kokoontumislaisissa mainitusti – olennaisesti lain vastaisesti, sillä teko voisi sellaisenaan toteutettuna täyttää rikoslain 11 luvun 10 §:n tunnusmerkistön.

Pelastuslain 6 §:n mukaan avotulen teko ilman maanomistajan lupaa on kielletty. Kantelija ei ollut ilmoituksessaan maininnut, eikä hän myöhemmin poliisille esittänyt, maanomistajan lupaa avotulelle. Olisi komisarion mukaan erittäin epätodennäköistä, että Helsingin kaupunki myöntäisi luvan avotulen tekoon kyseisellä paikalla

Komisario kertoo myös arvioineensa, että kankaisen lipun polttamista voidaan pitää niin ikään järjestyslaissa tarkoitettulla tavalla pelkoa herättävänä uhkaavana käyttäytymisenä riippuen tämän teon havaittisijasta. Lipun polttaminen olisi omiaan aiheuttamaan pelkoa ja mielipahaa erityisesti Suomessa asuvan venäläisvähemmistön keskuudessa, sillä teko iskisi suoraan heidän turvallisuudentunteeseensa heidän kansallisen alkuperänsä kautta. Teko olisi niin ikään omiaan lisäämään yhteiskunnan sisäisiä jännitteitä ja vastakkainasettelua venäläisvähemmistön sekä valtaväestön välillä, mikä voisi provosoida uusia ja lukuisia järjestyshäiriöitä. Videoituna ja sosiaalisen median kautta jaettuna teon vaikutukset voisivat ulottua hyvin laajalle. Teko olisi näin komisarion arvion mukaan järjestyslain 2 luvun 3 §:ssä säädettyä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden vaarantamista.

Edelleen komisario arvioi, että laajemmassa perspektiivissä kansallisen turvallisuuden kannalta venäläisvähemmistöön liittyvät sisäisen turvallisuuden jännitteet ovat luoneet monille Venäjän valtiollisen vaikuttamisen keinolle toiminnallisia edellytyksiä, ja tällaisten edellytysten syntyminen estämistä voidaan niin ikään pitää tärkeänä.

Kannanotot

Kun kantelija on ilmoittanut mielenosoituksestaan ennalta hätäkeskukseen ja tämä on ollut poliisin tiedossa, katson, että kokoontumislain 7 §:n 2 momentin nojalla kokoontumislaki tulee (pois lukien 5 §) sovellettavaksi, vaikka kysymys on vain yksittäisen henkilön mielenpiteen ilmaisemisesta. Näin on myös komisario katsonut.

Tästä johtuu, että poliisilla ei lain mukaan ole ollut toimivaltaa ennalta estää kyseistä mielenosoitusta. Etukäteen poliisi olisi voinut kokoontumislain 20 §:n nojalla antaa ohjeita ja määräyksiä sekä 10 §:n 2 momentin nojalla osoittaa mielenosoituksen siirrettäväksi toiseen paikkaan.

Tällaisia ohjeita tai määräyksiä poliisi ei tässä tapauksessa ole selvityksen mukaan antanut. Tämä näyttää johtuneen siitä, että kantelija aloitti mielenilmauksensa yllättäen yli tuntia ensin ilmoittamaansa aiemmin. Poliisin ensimmäinen kontakti kantelijaan tapahtui, kun kantelija oli poliisipartion saapuessa paikalle jo käytännössä polttanut paperisen lipun/liput. Totean, että käytettävissäni oleva selvitys ei viittaa siihen, että kantelijan mielenilmaus olisi jäänyt kesken.

Kun komisario kohdassa 3.1 todetut linjaukset joka tapauksessa vaikuttivat paikalle tulleen poliisipartion toimintaan, on kuitenkin syytä käsitellä niitä. Niiden arvioinnilla on mielestäni myös yleisempää merkitystä.

Komisario näyttää katsoneen lipun polttamisen voivan täyttää rikoksen (kiihottaminen kansanryhmää vastaan) tunnusmerkistön. Käsitykseni mukaan ei ole täysin mahdotonta, etteikö lipun polttamista voisi joissain tilanteissa ainakin osana laajempaa toimintaa näin tulkitakin. Kuitenkin suhtaudun hyvin epäilevästi siihen, että pelkkä lipun polttaminen voisi sinällään täyttää edellä mainitun rikoksen tunnusmerkistön.

Komisarion tavoitteet ennalta estää yhteiskunnan sisäisten jännitteiden kärjistymistä, ylläpitää vähemmistöjen turvallisuudentunnetta ja ennalta estää maallemme mahdollisesti aiheutuvia negatiivisia kehityskulkuja ovat sinänsä ymmärrettäviä. Nämä hyvinkin abstraktit tavoitteet eivät kuitenkaan voi olla esimerkiksi mielenosoitusten keskeyttämisen tai sen pitopaikan siirtämisen perusteita, vaan käsillä pitää olla kokoontumislain näiden toimenpiteiden edellytyksiksi säädetyt konkreettiset tosiseikat. Kokoontumislaki käsitykseni mukaan edellyttää, että itse yleisessä kokouksessa esiintyisi tai välittömästi sen seurauksena aiheutuisi kokoontumislain 10 §:n 2 momentin tai 21 §:n tarkoittamia vaaroja, haittoja tai uhkia. Mahdolliset muut, hyvin monista muistakin seikoista riippuvat ja kovin epävarmat seurannaisvaikutukset tulevaisuudessa (jonka kaltaisiin vaikutuksiin komisario viittaa) eivät ole riittäviä perusteita.

Komisarion linjauksen mukaan lipun polttaminen tuli estää ensi kädessä neuvoin, käskyin ja kehotuksin, mutta viime kädessä paikalta poistamalla tai kiinniottolla. Tältä osin huomautan, että kyseeseen näyttäisi komisarion mukaan tulevan poliisilain 2 luvun 10 §. Siihen perustuva paikalta poistaminen tai kiinniotto edellyttävät, että henkilön on hänen uhkaustensa tai muun käyttäytymisensä perusteella perusteltua syytä olettaa tai hänen aikaisemman käyttäytymisensä perusteella on todennäköistä, että hän syyllistyisi henkeen, terveyteen, vapauteen, kotirauhaan tai omaisuuteen kohdistuvaan rikokseen taikka aiheuttaisi huomattavaa häiriötä tai välitöntä vaaraa yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Pelkkä lipun polttaminen ei nähdäkseni välttämättä aiheuta huomattavaa häiriötä tai välitöntä vaaraa yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle; em. säännöksen tarkoittamien rikosten mahdollisuus on vielä kaukaisempi. Lipun polttamista (tässä tapauksessa A4-kokoisen paperin) ei olisi näissä olosuhteissa voitu perustellusti käyttää perusteena mielenosoituksen keskeyttämiselle; laki edellyttää, että olisi toimittu olennaisesti lainvastaisesti tai aiheutettu välitöntä vaaraa ihmisten turvallisuudelle, omaisuudelle tai ympäristölle.

Avotulen teko ilman maanomistajan lupaa on kielletty pelastuslaissa ja se on myös rangaistava teko. On kuitenkin selvää, että avotulia on monenlaisia ja esimerkiksi tässäkin tapauksessa A4-kokoisen paperiarkin polttamiseen puuttuminen esimerkiksi kiinniottolla olisi ollut selvästi suhteellisuusperiaatteen vastaista. Se ei käsitykseni mukaan olisi voinut myöskään olla peruste mielenosoituksen keskeyttämiselle, joka edellyttää, että on toimittu olennaisesti lainvastaisesti. Huomautan myös, ettei komisario ole tapahtuma-aikaisissa linjauksissaan mitenkään tuonut esiin avotulentekokieltua ja jää epäselväksi, miten tämä seikka tosiasiallisesti vaikutti hänen päätöksentekoonsa.

Lipun polttamisen estäminen tarvittaessa kantelijan kiinniottamalla olivat komisarion linjausten mukaan mahdollinen toimintatapa. Käytännössä kiinniotto olisi tarkoittanut mielenosoituksen keskeyttämistä. Huomautan, että tästä voi lain mukaan päättää vain poliisin päällystöön kuuluva virkamies. Kun kyse on puuttumisesta sananvapauden ja kokoontumisvapauden ydinalueelle, ei tällaista määräystä voi mielestäni antaa etukäteen, jos tietoa todellisesta tilanteesta ei ole (kuten tässäkin tilanteessa ei ollut). Komisarion olisikin mielestäni tullut myös ohjeistaa partiota ottamaan häneen yhteyttä, kun se on saanut kuvan tapahtumista paikan päällä. Tällöin hän olisi voinut päättää toimintalinjoista oikean informaation pohjalta.

Kun mielenosoitus käytännössä oli ohi poliisipartion tullessa paikalle ja komisario ei em. etukäteislinjauksia enempää ottanut toimintaan tai siitä päättämiseen osaa, en pidä tarpeellisena käsitellä hänen toimintaansa enemmälti. Saatan kuitenkin edellä esittämäni käsitykset vastaisen varalle hänen tietoonsa.

3.4 Poliisipartion menettely

Poliisipartio A-B on kantelijan mukaan käyttäytynyt hyvin. Totean kuitenkin seuraavaa.

Partion saapuessa paikalle on käynyt ilmi, että tosiasialliset olosuhteet tapahtumapaikalla ovat poikenneet huomattavasti siitä, mihin komisario oli linjauksensa pohjannut (kantelija olikin yksin, poltti vain pieniä paperille tulostettuja lippuja ja oli jo lopettanut toimintansa) ja käsitykseni mukaan tämän on täytynyt olla partion tiedossa. Olisi ollut perusteltua, että partio olisi saattanut muuttuneen tilannekuvan komisarion tietoon, jotta tämä olisi voinut harkita mahdollisia toimenpiteitä uudelleen. Tätä mieltä ovat olleet myös niin Helsingin poliisilaitos kuin Poliisihallituskin.

Katson, ettei poliisipartion kantelijalle antaman poistumiskäskyn voida näissä muuttuneissa olosuhteissa olevan komisarion vastuulla. Kun partio ei muuttuneissa olosuhteissa ole ottanut yhteyttä komisarioon, se kantaa vastuun tästä päätöksestä ja sen olisi tullut harkita, oliko paikalta poistamiselle laillisia perusteita.

On sinänsä jossain määrin tulkinnanvaraista, onko kantelijan mielenosoituksen tulkittava jo päättyneen, ja onko poliisipartion kantelijalle antama poistumiskäsky tulkittava kokoontumislaisissa tarkoitetuksi mielenosoituksen siirtämiseksi vai onko kyse pikemminkin jo päättyneen mielenosoituksen jälkeen annetusta poliisilain 2 luvun 10 §:n 1 momenttiin perustuvasta poistumiskäskystä. Mielenosoituksen keskeyttäminenhan olisi vaatinut päällystään kuuluvan poliisimiehen päätöstä. Käytettävissä olevan selvityksen perusteella katsoisin, että kyse on ollut jo päättyneen mielenosoituksen jälkeisestä poliisilakiin perustuneesta toimenpiteestä.

Joka tapauksessa kummallekaan toimenpiteelle (mielenosoituksen siirtäminen, kantelijan paikalta poistaminen) ei käsitykseni mukaan ole ollut laillisia perusteita siinä vaiheessa, kun paperiset A4-liput oli jo poltettu. Kantelija oli selvityksen mukaan itsekkin ilmoittanut saaneensa jo osoitettua mielipiteensä, eikä hän ilmeisestikään olisi ollut jatkamassa toimintaansa. Myös Helsingin poliisilaitos ja Poliisihallitus ovat olleet sitä mieltä, ettei näissä olosuhteissa mielenosoituksen siirtämiselle eikä paikalta poistamiselle ollut perusteita.

Kun poliisipartion toiminta ei ilmeisestikään ole tosiasiallisesti vaikuttanut kantelijan oikeuksiin, niin pidän riittävänä, että saatan heidän tietoonsa edellä esittämäni näkemykset.

4 TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.3. esittämäni käsitykset komisarion menettelystä hänen tietoonsa.

Lisäksi saatan edellä kohdassa 3.4 esittämäni käsitykset vanhempi konstaapeli A:n ja vanhempi konstaapeli B:n menettelystä heidän tietoonsa.

Tässä tarkoituksessa lähetän heille jäljennöksen tästä päätöksestäni.